टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

CBSC

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर – २०२२

तृतिय सत्र

विषय : समाजकार्याची पद्धत: समुदाय संघटन (25 CP 303)

दिनांक : २०/१२/२०२२   गुण: ६०   वेळ: दु.२.०० ते ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (१०)

१. समुदाय संघटनमध्ये समुदया स्तरावरिल .... समावेशित केले जातात
   अ) उपक्रम   ब) कार्यक्रम   क) प्रशिक्षण   ड) विकास

२. समुदाय संघटन म्हणजे शाश्वत सामाजिक बदलासाठी .... साधन तयार करणे होय.
   अ) विकास   ब) जागृकता   क) लोकशाहीवादी   ड) राजकीय

३. समुदाय संघटन ही .... आहे.
   अ) पद्धती   ब) प्रक्रिया   क) विकास   ड) तंत्र

४. समुदाय संघटनमध्ये समुदाय .... ओळखतो आणि कृती करतो.
   अ) प्रश्न   ब) बलस्थाने   क) कमतरता   ड) गरजा

५. इतिहास .... बाबत आपल्याला समस्या आणि शक्यतांबद्दल संवेदिकरण करतो.
   अ) विकास   ब) जागृकता   क) बदल   ड) संघटन

६. समाजकार्यकर्त्यांनी समुदायाच्या .... अध्ययन करणे आवश्यक आहे.
   अ) इतिहास   ब) विकास   क) प्रक्रिया   ड) टप्पे

७. समुदाय संघटनेतील महत्त्वाचा घटक म्हणजे सहकारी भावनेचे .... होय.
   अ) तंत्रे   ब) प्रक्रिया   क) तत्व   ड) टप्पा

८. समुदाय संघटनमध्ये लोकशाहीवादी .... आणि तत्वे ओळखली जाते.
   अ) मुल्ये   ब) मार्गदर्शक   क) रणनिती   ड) विकेंद्रीकरण

९. .... म्हणजे सबलीकरण करणे होय.
   अ) विकास   ब) संघटन   क) शाश्वतता   ड) प्रक्रिया

१०. समुदाय बांधणीमध्ये .... कृती मदतीची ठरते.
   अ) सहकारी   ब) समुदाय   क) सामाजिक   ड) सामुहीक

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

१) समुदाय संघटनेची मुल्ये स्पष्ट करा.
२) समुदाय संघटनेची तत्वे वर्णन करा.
३) समुदायाची संरचना स्पष्ट करा.
४) समुदायातील संस्थात्मक क्षेत्रांबरोबरील कार्य लिहा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१५)

१) समुदाय संघटनाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लिहा.
२) समुदाय संघटनेची नैतिकमूल्ये वर्णन करा.
३) समुदाय संघटन आणि समुदाय विकास यातील फरक स्पष्ट करा.

प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

१) समुदायाची कार्ये
२) समुदायातील असंस्थात्मक क्षेत्र
३) लिंगभाव व जातीवर आधारीत असमानता
४) समुदाय संघटन - व्याख्या

Sub : Method of Social Work: Community Organisation (25 CP 302)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 **Fill in the blanks by choosing correct alternative** **(10)**

1. The term "community organisation covers a series of------- at the community level

   a) Activities   b) Programs   c) Training   d) Development

2. Community organisation is about creating a-------- instrument to bring about sustained social change

   a) Development   b) Awareness   c) Democratic   d) Political

3. Community organisation is a-----

   a) Method   b) Process   c) Development   d) Technique

4. In Community organization the community identifies----- and takes action

   a) Problems   b) Strengths   c) Weekness   d) Needs

5. The history sensitizes us to the problems and possibilities of------

   a) Development   b) Awareness   c) Change   d) Organization

6. The study of the------ of community organisation becomes essential for a social worker

   a) History   b) Development   c) Process   d) Stages

7. The fundamental aspect of the community organisation is the---- of "Co-operative spirit"

   a) Techniques   b) Process   c) Principle   d) Step

8. Community organisation recognizes the democratic----- and principles

   a) Values   b) Guidelines   c) Strategies   d) Decentralization

9. The----- is means empowering

   a) Development   b) Organising   c) Sustainability   d) Process

10. The------ action helps in community building.

    a) Cooperative   b) Community   c) Social   d) Collective

Q.2 **Answer in brief (Any two)** **(20)**

1) Explain the values of community organization
2) Describe the principles of community organization
3) Explain the structure of community
4) Write the working with the institutional settings in community

Q.3 **Answer any one of the following. (Any one)** **(15)**

1) Write the history of community organization
2) Describe the ethics of community organization practices
3) Explain the difference between community organization and community development

Q.4 **Short notes (any three)** **(15)**

1) Functions of community
2) Non institutional settings of community
3) Inequality based on gender and caste
4) Definition of community organization